

SPOŁECZNE POPARCIE DLA CZŁONKOSTWA POLSKI W NATO

Warszawa, styczeń 2002

- Trzech z pięciu Polaków (61%) jest za członkostwem Polski w NATO, przy tym ponad jedna czwarta (29%) społeczeństwa zdecydowanie popiera udział naszego kraju w Sojuszu, a prawie jedna trzecia (32%) jest raczej za. Przeciwnicy udziału Polski w NATO stanowią 14%. Tyle samo (15%) jest osób, którym sprawa ta jest obojętna.
- Wyniki listopadowego sondażu pokazują, że poparcie dla polskiego członkostwa w NATO utrzymuje się na tym samym poziomie co w 1999 roku (kiedy Polska stała się członkiem Sojuszu), niezależnie od konfliktów rozgrywających się na arenie międzynarodowej.
- Obecny poziom poparcia dla członkostwa Polski w NATO jest bardzo zbliżony do notowanego w końcu maja 1999 roku, czyli pod koniec konfliktu w Jugosławii, nie odbiega jednak znacząco również od notowanego w lutym i marcu 1999 roku, czyli tuż przed i po oficjalnym przyjęciu Polski do Sojuszu.
- Poparcie (zdecydowane lub umiarkowane) dla członkostwa Polski w NATO dominuje we wszystkich analizowanych grupach społeczno-demograficznych. Polacy popierają udział kraju w Sojuszu Północnoatlantyckim niezależnie od tego ile mają lat, jakie mają wykształcenie, gdzie mieszkają, czy też jakie mają poglądy polityczne. Zróżnicowany jest jednak stopień poparcia.

TNS OBOP

ul. Dereniowa 11, 02 776 Warszawa

Tel: (48 22) 648 2044 (-46), 644 9995 Fax: (48 22) 644 9947 e-mail: obop@obop.com.pl www.obop.com.pl

Cytowanie, publiczne odtwarzanie, kopiowanie oraz wykorzystanie w innej formie danych, informacji i opracowań zamieszczanych w tej publikacji jest dozwolone pod warunkiem podania źródła.

Po dwupółletniej przerwie, w sondażu przeprowadzonym w dniach 10-12 listopada 2001 roku, TNS OBOP zapytał Polaków o poparcie dla członkostwa naszego kraju w NATO¹. Badanie zrealizowano ponad miesiąc po rozpoczęciu nalotów amerykańskich na Afganistan (7 października), w momencie trwających tam walk. W czasie realizacji badania media informowały opinię publiczną o zdobyciu Mazar-i-Szarif przez opozycyjne wobec talibów siły Sojuszu Północnego i przywróceniu tam normalnego życia. Pojawiły się wówczas także informacje o groźbach Osamy ben Ladena, że dysponuje on bronią chemiczną i nuklearną.

Trzech z pięciu Polaków (61%) jest za członkostwem Polski w NATO, przy tym ponad jedna czwarta (29%) społeczeństwa zdecydowanie popiera udział naszego kraju w Sojuszu, a prawie jedna trzecia (32%) jest raczej za.

Przeciwnicy udziału Polski w NATO stanowią 14%. Tyle samo (15%) jest osób, którym sprawa ta jest obojętna.

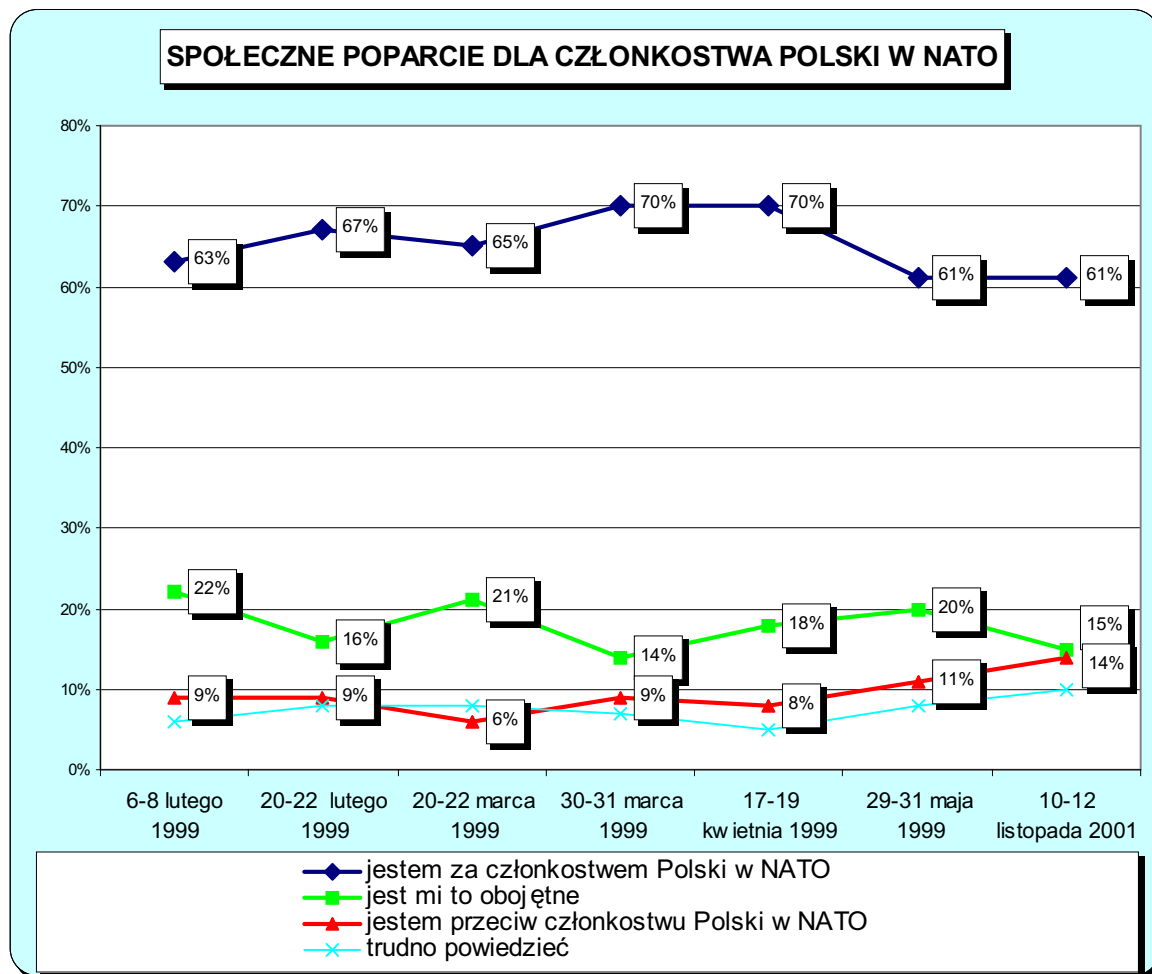
Wyniki listopadowego sondażu pokazują więc, że poparcie dla polskiego członkostwa w NATO utrzymuje się na tym samym poziomie co w 1999 roku (kiedy Polska stała się członkiem Sojuszu), niezależnie od konfliktów rozgrywających się na arenie międzynarodowej.

dane w proc.

Czy, ogólnie biorąc, jest Pan(i) za czy przeciw naszemu członkostwu w NATO?	6-8 lutego 1999	20-22 lutego 1999	20-22 marca 1999	30-31 marca 1999	17-19 kwietnia 1999	29-31 maja 1999	10-12 listopada 2001
jestem zdecydowanie za członkostwem Polski w NATO	63	35	65	33	30	22	29
jestem raczej za tym		32		37	40	39	32
jest mi to obojętne	22	16	21	14	18	20	15
jestem raczej przeciw	9	7	6	6	6	8	8
jestem zdecydowanie przeciw członkostwu Polski w NATO		2		3	2	3	6
trudno mi powiedzieć	6	8	8	7	5	8	10
różnica między zwolennikami z przeciwnikami członkostwa Polski w NATO (w punktach proc.)	54	58	59	61	62	50	47

¹ Badanie przeprowadzono w dniach 10 - 12.11.2001 r. na reprezentatywnej losowej próbie mieszkańców Polski powyżej 15 roku życia. Zrealizowano 1116 wywiadów. Maksymalny błąd statystyczny wynosi +/-3,0% przy wiarygodności oszacowania równej 95%.

Obecny poziom poparcia dla członkostwa Polski w NATO jest bardzo zbliżony do notowanego w końcu maja 1999 roku, czyli pod koniec konfliktu w Jugosławii², nie odbiega jednak znacząco również od notowanego w lutym i marcu 1999 roku, czyli tuż przed i po oficjalnym przyjęciu Polski do Sojuszu. Zwolenników udziału naszego kraju w atlantyckim strukturach obronnych obecnie – w czasie prowadzonej w Afganistanie akcji zbrojnej przeciwko terroryzmowi - jest jednak mniej (o 9 punktów proc.) niż w czasie wojny w Jugosławii.

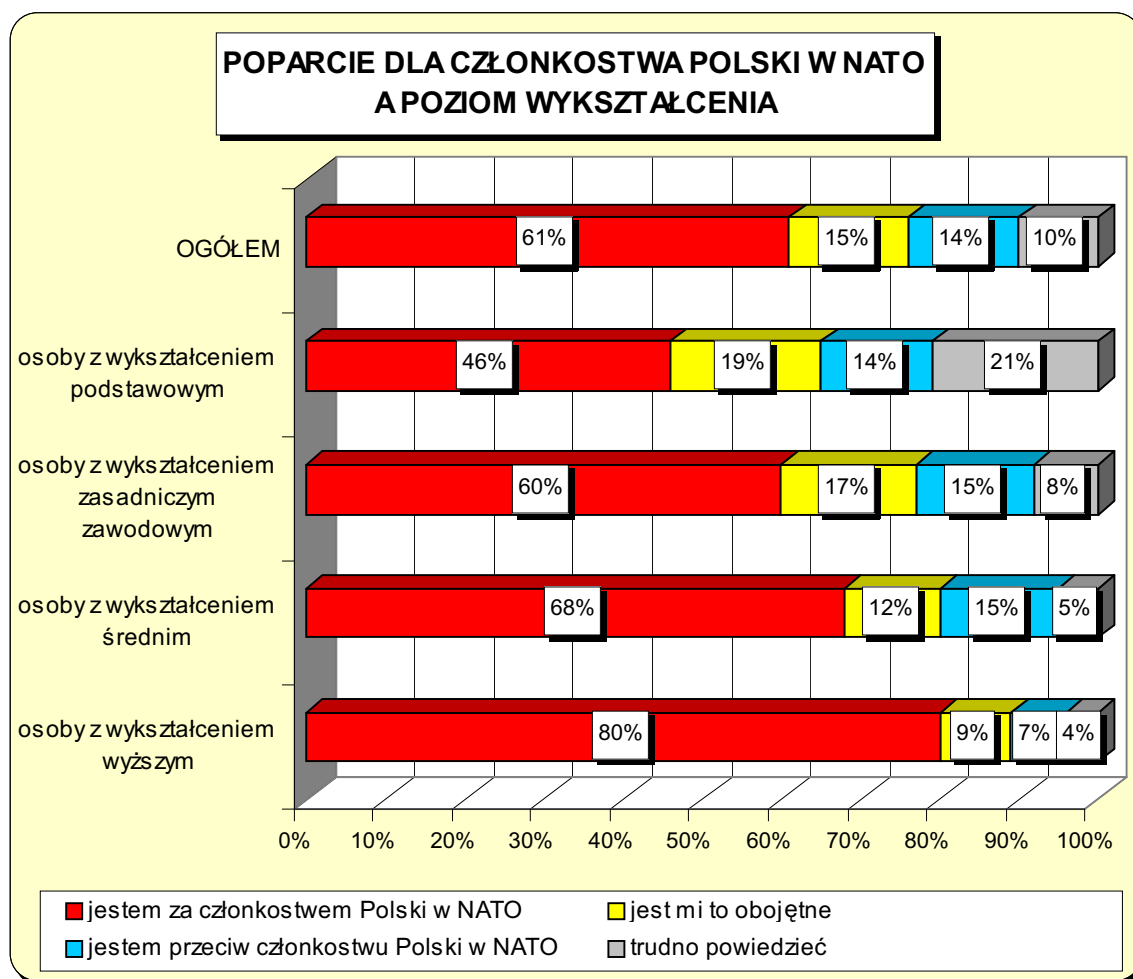

Poparcie (zdecydowane lub umiarkowane) dla członkostwa Polski w NATO dominuje we wszystkich analizowanych grupach społeczno-demograficznych. Polacy popierają udział kraju w Sojuszu Północnoatlantyckim niezależnie od tego ile mają lat, jakie mają wykształcenie, gdzie mieszkają, czy też jakie mają poglądy polityczne.

² Wojna NATO w Jugosławii rozpoczęła się 25 marca 1999 r. (wkrótce po przystąpieniu Polski do NATO). Od początku OBOP śledził systematycznie stosunek polskiej opinii publicznej do tej wojny. Ostatni sondaż na ten temat został zrealizowany w dniach 29-31 maja, nazajutrz po tym, jak po dwóch miesiącach nalotów rząd Jugosławii zasignalizował, że gotów jest przyjąć warunki grupy G-8.

Zróznicowany jest jednak stopień poparcia. Udział **zwolenników** polskiej obecności w NATO zwiększa się wraz z lepszym wykształceniem (dane na poniższym wykresie), wraz z większym zadowoleniem ze swej sytuacji materialnej (za członkostwem opowiada się 49% osób znajdujących się w złej sytuacji finansowej, 63% oceniających ją jako średnią i 79% usatysfakcjonowanych pod tym względem) oraz wraz z wyższym stopniem zainteresowania polityką (obecność w NATO aprobuje od 35% osób w ogóle nie interesujących się polityką do 83% bardzo nią zainteresowanych).

Poparcie dla udziału Polski w Sojuszu Północnoatlantyckim jest też stosunkowo największe wśród mieszkańców największych miast (75%), kierowników i specjalistów (75%), prywatnych przedsiębiorców (78%), robotników (71%) oraz uczniów i studentów (70%).

Obojętny stosunek do obecności Polski w NATO lub brak zdania w tej sprawie jest przede wszystkim udziałem badanych z wykształceniem podstawowym, osób starszych, emerytów i rencistów, niezadowolonych ze swej sytuacji materialnej, w ogóle nie interesujących się polityką i mających trudności z określeniem swoich poglądów politycznych.

Częściej od innych **dezaprobatę** członkostwa Polski w NATO wyrażają rolnicy (24%).

Opinie w tej sprawie są również powiązane z preferencjami politycznymi. Chociaż poparcie dla członkostwa naszego kraju w Sojuszu Północnoatlantyckim deklarują w większości zwolennicy wszystkich ugrupowań politycznych, to jednak jest ono zdecydowanie najwyższe w elektoratach PO, UW, RS AWS, PiS oraz SLD-UP, a mniejsze wśród sympatyków LPR, PSL i Samoobrony.

CZY, OGÓLNIE BIORĄC, JEST PAN(I) ZA CZY PRZECIW NASZEMU CZŁONKOSTWU W NATO?

1. jestem zdecydowanie za członkostwem Polski w NATO
2. jestem raczej za tym
3. jest mi to obojętne
4. jestem raczej przeciw
5. jestem zdecydowanie przeciw członkostwu Polski w NATO
6. trudno powiedzieć

		ODPOWIEDZI W PROC.						LICZBA OSÓB
		1	2	3	4	5	6	
OGÓŁEM		29	32	15	8	6	10	1116
PŁEĆ	mezczyźni	38	31	11	8	6	6	535
	kobiety	20	34	19	9	5	13	581
WIEK	15-19 lat	31	35	11	7	5	11	119
	20-29 lat	27	35	14	9	9	6	216
	30-39 lat	33	34	13	10	3	7	178
	40-49 lat	30	31	15	9	7	7	223
	50-59 lat	31	31	20	8	3	7	150
	60 lat lub więcej	22	30	17	7	5	18	229
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	22	24	19	9	5	21	298
	zasadnicze zawodowe	25	35	17	9	6	8	320
	średnie i pomaturalne	31	37	12	8	7	5	363
	licencjat, wyższe	46	34	9	5	2	4	132
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	19	30	21	10	8	13	411
	miasto do 100 tys.	37	30	10	9	4	9	360
	miasto 101-500 tys.	29	37	14	4	5	10	211
	miasto pow. 500 tys.	36	39	12	7	4	2	134
REGION	małopolski	26	33	14	12	6	9	194
	wschodni	30	30	19	6	6	9	113
	katowicki	23	40	12	7	7	11	178
	dolnośląski	30	31	22	8	3	5	120
	wielkopolski	37	30	17	5	3	8	126
	pomorski	27	37	17	5	4	10	146
	centralny	30	27	11	11	8	13	238
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	33	33	13	9	6	6	454
	nie pracuje zawodowo	26	32	17	8	5	13	662
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	44	31	12	6	1	5	82
	prywatni przedsiębiorcy	48	31	4	5	9	4	48
	pracownicy administracji i usług	21	39	17	11	8	4	95
	robotnicy	38	33	11	6	7	5	148
	rolnicy	18	28	18	17	7	13	78
	gospodynie domowe	20	34	19	6	7	14	38
	emeryci i renciści	24	30	19	6	4	16	322
	uczniowie i studenci	34	37	8	9	4	8	132
	bezrobotni	23	32	18	10	7	9	170
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	34	45	10	4	3	4	122
	średnia	30	33	14	9	5	9	683
	zła	24	26	19	9	8	15	299
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	25	32	16	9	6	12	626
	wierzący i niereg. praktykujący	33	30	16	8	6	7	329
	wierzący lecz niepraktykujący	36	37	9	8	3	8	130
	niewierzący	26	48	14	4	5	4	22
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	33	32	14	10	4	7	293
	centrolewicowe	34	40	10	7	4	5	108
	centroprawicowe	29	40	17	9	3	1	78
	prawicowe	46	32	6	9	5	2	146
	trudno powiedzieć	19	30	19	7	7	16	490
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	13	21	28	7	6	25	196
	raczej się nie interesuje	23	36	15	10	7	9	375
	raczej się interesuje	35	35	11	9	5	5	454
	bardzo się interesuje	52	31	8	5	1	4	90
OCENA KIERUNKU ZMIAN W KRAJU	dobry	39	37	11	6	3	4	233
	zły	27	30	17	9	7	10	681
	trudno powiedzieć	22	36	13	8	5	16	202
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	Koalicja SLD-UP	35	37	10	9	3	6	290
	LPR	25	41	10	7	14	4	40
	PO	51	39	1	4	4	1	57
	PSL	33	29	8	11	11	9	48
	PiS	45	37	9	2	4	4	42
	RS AWS	52	31	11		7		11
	Samoobrona RP	31	22	20	19	1	7	70
	UW	27	66	7				13
inne	46	4	24	4		22	14	

CZY, OGÓLNI BIORĄC, JEST PAN(I) ZA CZY PRZECIW NASZEMU CZŁONKOSTWU W NATO?

1. jestem za członkostwem Polski w NATO
2. jest mi to obojętne
3. jestem przeciw członkostwu Polski w NATO
4. trudno powiedzieć

		ODPOWIEDZI W PROC.				LICZBA OSÓB
		1	2	3	4	
OGÓŁEM		61	15	14	10	1116
PŁEĆ	mężczyźni	69	11	14	6	535
	kobiety	54	19	14	13	581
WIEK	15-19 lat	66	11	12	11	119
	20-29 lat	62	14	18	6	216
	30-39 lat	67	13	13	7	178
	40-49 lat	61	15	16	7	223
	50-59 lat	62	20	11	7	150
	60 lat lub więcej	53	17	12	18	229
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	46	19	14	21	298
	zasadnicze zawodowe	60	17	15	8	320
	średnie i pomaturalne	68	12	15	5	363
	licencjat, wyższe	80	9	7	4	132
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	48	21	18	13	411
	miasto do 100 tys.	68	10	13	9	360
	miasto 101-500 tys.	66	14	10	10	211
	miasto pow. 500 tys.	75	12	11	2	134
REGION	małopolski	59	14	18	9	194
	wschodni	59	19	13	9	113
	katowicki	63	12	14	11	178
	dolnośląski	62	22	11	5	120
	wielkopolski	67	17	8	8	126
	pomorski	64	17	9	10	146
	centralny	57	11	19	13	238
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	66	13	15	6	454
	nie pracuje zawodowo	58	17	13	13	662
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	75	12	8	5	82
	prywatni przedsiębiorcy	78	4	14	4	48
	pracownicy administracji i usług	60	17	19	4	95
	robotnicy	71	11	14	5	148
	rolnicy	45	18	24	13	78
	gospodynie domowe	55	19	13	14	38
	emeryci i renciści	54	19	11	16	322
	uczniowie i studenci	70	8	13	8	132
	bezrobotni	56	18	17	9	170
SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	79	10	7	4	122
	średnia	63	14	14	9	683
	zła	49	19	17	15	299
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	57	16	15	12	626
	wierzący i niereg. praktykujący	63	16	14	7	329
	wierzący lecz niepraktykujący	73	9	11	8	130
	niewierzący	74	14	9	4	22
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	65	14	14	7	293
	centrolewicowe	74	10	11	5	108
	centroprawicowe	69	17	12	1	78
	prawicowe	78	6	14	2	146
	trudno powiedzieć	49	19	15	16	490
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	35	28	12	25	196
	raczej się nie interesuje	59	15	17	9	375
	raczej się interesuje	70	11	14	5	454
	bardzo się interesuje	83	8	5	4	90
OCENA KIERUNKU ZMIAN W KRAJU	dobry	77	11	8	4	233
	zły	57	17	16	10	681
	trudno powiedzieć	58	13	13	16	202
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	Koalicja SLD-UP	73	10	12	6	290
	LPR	65	10	21	4	40
	PO	90	1	7	1	57
	PSL	61	8	22	9	48
	PiS	82	9	5	4	42
	RS AWS	83	11	7		11
	Samobrona RP	54	20	20	7	70
	UW	93	7			13
	inne	50	24	4	22	14